

2. Ainevaldkond:

2.1 Lihtsustatud õppekava. Kunst

1. Üldalused

1.1. Valdkonnapädevus

Kunstiainete valdkonnapädevuse kujundamise esmane alus on äratada valdkonna vastu huvi ja seda järjekindlalt hoida. Kunstiainete valdkonnapädevus on universaalne ning väljendub selles, et põhikooli lõpuks õpilane eakohaselt:

- 1) teadvustab oma sidet muusika, kunsti ja visuaalkultuuriga ning Eesti ja maailma kultuuripärandiga;
- 2) loob, uurib ja tõlgendab, kasutades muusika, kunsti ja visuaalkultuuri väljendusvahendeid, teadmisi ning meetodeid;
- 3) mõtestab ja reflekteerib eri kultuurinähtusi, enda ja kaasõppijate loometegevust;
- 4) mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas;
- 5) osaleb kunstide suhtluses tõlgendamist vajava sõnumi edastaja ning vastuvõtjana informeeritult ja kriitiliselt;
- 6) on loova eluhoiakuga ja lahendab probleeme loovalt.

1.2. Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht

I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
4	3	3

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Kunstiainete pädevus lähtub arusaamast, et õpilase areng on elukestev ja mõjutatud kultuurist ning kunstid (muusika, kunst, kirjandus, draama, film, tants) ja kultuur laiemalt (visuaalkultuur, pärand- ja pärimuskultuur jms) on inimese dialoogipartnerid kogu elu jooksul. Kunstid on olulised väärtushinnangute, suhtluskultuuri, empaatia ning kriitilise mõtlemise arendamise vahendid. Kunstide kui professionaalse kõrgkultuuri loomingu kõrval on tähtis ka uuriv ja leiutav looming ning kultuur mõtestatud inimtegevusena laiemalt.

Kunstiained rõhutavad õppe koondumist viie põhimõtte ümber:

- 1) kunste on vaja tõlgendada. Kunstide kõne ei ole sõnasõnaline, kunstiteosed pakuvad eri tõlgendusvõimalusi ja tähendusi, mis põhinevad alati maailmavaatel, varasemal elu- ja kunstikogemusel ning on juhitud tunnetest, samuti kogemise kontekstist. Tõlgendamise puhul on alati võimalik lähtuda erinevatest vaatepunktidest ja ootustest. Isiklik kogemus kasvatab kogemuse tähenduslikkust õpilase jaoks. Kunsti ja muusika õppimisel on vaja toetada tõlgendamisoskust;
- 2) kunstid toetavad mitmekülgset loovust. Kunsti ja muusika õppimine kujundab õppija loovust ja isiksuseomadusi, mis annavad eeldused mis tahes inimtegevuse valdkonnas probleeme uut viisi lahendada, et jõuda originaalsete, kasulike, eetiliste ja vähemalt looja jaoks soovitud tulemusteni. Kunstidega tegelemine põhikoolis toetab õpiloovust (uudsed tähenduslikud kogemused ja nende mõtestamine, uurimis- ja refleksioonioskused) ning argiloovust (fantaasia, maailma uudne mõtestamine enda jaoks, uudne toimimisviis igapäevaelus);
- 3) kunstid toetavad esteetilise tundlikkuse kasvu ning inimese heaolu. Kunsti ja muusika õppimine põhikoolis võimaldab õpilasel ära tunda, emotsionaalselt kogeda ja hinnata enda ümber subjektiivset ilu (kuuldavat, kombatavat, nähtavat, abstraktset) ning nautida seda samavõrra nagu teiste oskusi või meisterlikkust. Ilu ja meisterlikkuse väärtustamine toetab rahulolu ja tähenduse leidmist maailmas, suurendab maailmaga seotuse tunnet ning innustab inimest püüdlema oma eesmärkide poole. Kunstiainetel on tähtis osa muutuvates oludes isiklikku ja ühiskondlikku heaolusse panustava inimese kujundamisel;
- 4) kunstiaineid õppides arenevad kinesteetilised oskused ja kognitiivsed võimed, mis on lahutamatu seotud loomega – musitseerimise ja visuaalkunsti, ent ka performatiivsete kunstide loomisega. Kunstitegevustes toetatakse sügavama kognitiivse võimekuse kujunemist. Õppimine (sh

musitseerimine ja visuaalkunst, kuid ka performatiivsete kunstide loomine) on sügavam, kui see toimub terviklikult nii keha kui ka vaimu ja eri meelte koostöös;

5) kunstiainete õppimine toetab iseenda mõistmist ja mõtestamist ning üldpädevuste omandamist sisukalt ja terviklikult. Kunsti ja muusikaga järjepidev tegelemine toetab õppija eneseusalduse kujunemist ning eneseväärikust. Kunstide kaudu saab tõhusalt arendada kognitiivseid oskusi, nt loovat ja kriitilist mõtlemist, refleksiooni- ja analüüsi oskusi, samuti mittekognitiivseid oskusi, nt avatust, otsustusvõimet ja riskijulgust.

1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks SEOS KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSAGA

Kunsti õppimise kaudu toetatakse õpilastes kõigi riikliku õppekava üldosas kirjeldatud üldpädevuste arengut. Üldpädevuste saavutamist toetab õppeainete eesmärgipärane lõimimine teiste valdkondade õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine. Selle tulemusel kujuneb õpilasel suutlikkus rakendada oma teadmisi ja oskusi eri olukordades, kujundada enda väärtushoiakuid ja -hinnanguid ning võimalus omandada ettekujutus ühiskonna kui terviku arengust. Seejuures on väga oluline aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö õpilase kogu õppeaja vältel. Üldpädevuste kujundamise ning läbivate teemade käsitlemise ja lõimingu korraldamise põhimõtted määratakse kooli õppekava üldosas ning rakendamist täpsustatakse valdkonnakavas.

1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine lihtsustatud õppes

Õpe on õppijakeskne, toetab õpimotivatsiooni hoidmist ning õpilaste kujunemist aktiivseiks ja iseseisvaks õppijaiks ning loovaks ja kriitiliselt mõtlevaks ühiskonnaliikmeiks, kes suudavad teha valikuid ja vastutada oma õppimise eest.

Õpet kavandades ja korraldades lähtutakse õppekava üldpädevustest, kooli väärtustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatuse rõhuasetustest ning läbivate teemade ja lõimingu rakendamise põhimõtetest.

Põhikoolis õpet kavandades ja korraldades teevad õpetajad koostööd, seejuures:

- 1) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalset eripära ja isikupäraseid erivõimeid, kasutatakse diferentseeritud ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpi- ja eluraskustele ning pakutakse õpiabi ja tuge õpivalikutest;
- 2) võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas, kunsti ja muusika uusimaid käsitlusi, rakendatakse didaktika nüüdisaegseid käsitlusi;
- 3) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta jooksul ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 4) võimaldatakse õpet nii iseseisvalt kui ka koos teistega, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi ning suunatakse tegema valikuid;
- 5) kaasatakse õpilasi õppe kavandamisse, võetakse aega eesmärkide ja taotletavate õpitulemuste saavutamise viiside ja hindamiskriteeriumide läbiarutamiseks ning refleksiooniks;
- 6) kavandatakse piisavalt aega terviklike õppeühikute, mitmeid osaoskusi arendavate ning õppijate jaoks tähenduslike tulemusteni viivate õppeülesannete täitmiseks;
- 7) rakendatakse uurivat õpet, kasutatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid tegevusi;
- 8) rakendatakse nii traditsioonilisi kui ka nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 9) kasutatakse mitmekesisest õpikeskkonda: loodus- ja linnakeskkond, arvuti- ja multimeediaklass, virtuaalkeskond jne, käiakse õppekäikudel, kontsertidel, teatrites, näitustel, muuseumides, stuudiotel, muusikakoolides, looduses, raamatukogudes jm;
- 10) võimaldatakse siduda õpet koolivälise eluga, et kogu ainekäsitlus oleks võimalikult elulähedane, õpilasele eakohane ja tähenduslik; seostatakse õppesisu näidetega nii Eesti kui ka maailma kunstist ja rahvakultuurist.

1.6. Hindamine

Hindamine on õpiprotsessi lahutamatu osa, mille käigus selgitatakse välja, kas õpilane on õppekavas määratletud õpitulemused saavutanud või mitte. Kasutatakse õppimist toetavat ehk kujundavat hindamist, mis sisaldab endas kolme komponenti:

- süstemaatiline info kogumine õpilase arengu kohta (sh õpitulemuste saavutatuse kohta) ning selle analüüsimine,
- tagasiside andmine õpilase seniste tulemuste kohta, tagasiside kajastab nii vajakajäämisi kui ka tugevusi,
- edasise õppimise planeerimine ja õpilase suunamine õppimisel.

Hindamisel kasutatakse erinevaid meetodeid ja vahendeid, hindamistulemusi dokumenteeritakse erineval viisil. Näiteks tuge vajavatel õpilastel on üheks dokumendiks individuaalse arengu jälgimise kaart, millele märgitakse hindamise tulemused (ehk õpilase tugevused ja arendamist vajavad küljed) ning soovitusel õpilase toetamiseks tema edasisel õppimisel. Hindamise tulemusena saadud teavet tuleb kasutada õppe tulemuslikumaks kavandamiseks, sest hindamise eesmärk on aidata õpilasel õppida. Õpetaja roll on kavandada õpe nii, et õpilasel oleks õpitava omandamiseks vajalikud õppimistingimused ning motivatsioon õppimiseks.

Protsessihindamise eesmärk on pidev info kogumine õpilase õppimise edenemise kohta. Vajalikku infot saab koguda vaatluste ja vestluste kaudu. Vestluste puhul tuleb arvestada LÕ-õpilaste kõne ja tunnetustegevuse arengu tasemega. Näiteks LÕ-õpilased I kooliastmes ei oska selgitada, mida nad ise oma tööst arvavad, mis valmistab neile raskusi jms. Vestlused info kogumiseks toimuvad ka lapsevanematega.

Protsessihindamise osaks on vahehindamised, mil õppijad oma teadmisi ja oskusi kontrollida saavad. Vahehindamiste abil saavad nii õppijad kui ka õpetajad teavet selle kohta, mis läheb õpitava teema või oskuse õppimisel hästi ja mida tuleb veel harjutada. Protsessihindamine võimaldab jälgida ka seda, millises tempos ja milliste iseärasustega õpitav omandatakse. Pidev jälgimine ja analüüs võimaldab teha õigeaegselt vajalikud muudatused õpitava jõukohaseks muutmiseks. Kõik vahehindamised ei peaks olema numbrilised, sest eesmärk on anda osalejatele tagasisidet õpiprotsessi edukusest. Otstarbekas on kasutada sõnalisi - suulisi ja kirjalikke hinnanguid.

Trimestri või poolaasta alguses, esimese ainetunni sisse kandmisel, teavitab õpetaja e-kooli vahendusel õpilasi perioodi jooksul planeeritavate tööde kogusest ja hinde kujunemisest. Kokkuvõttev hindamine toimub teema või õppeperioodi lõpul ning selle eesmärgiks on hinnata õpilaste sooritust ehk kontrollitakse, kas õpilane on saavutanud soovitud õpitulemused või -eesmärgid. Hindamisel lähtutakse VMG lihtsustatud õppekavas sätestatud hindamiskriteeriumitest.

1.7. Õppekeskkond

Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks elukestvaks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja kooli vaimsust ning säilitab ja arendab paikkonna ja koolipere traditsioone ning omanäolisust.

Vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna kujundamist toetavad kooli eeskirjad, statuudid, kodukord, nende järgimine ning kokkulepitud reeglitest kinnipidamine.

Sotsiaalse ja vaimse õppekeskkonna kujundamisel on võtmeisik õpetaja, kes toetab ja kujundab iga õppija arengut läbi üldpädevuste, kooli väärtuste ning elukestva õppe põhimõtete.

Õppekeskkonna kujundamisel:

- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest;

- märgatakse ja tunnustatakse iga õpilase pingutusi ja õpiedu, arvestades sealjuures igaihe individuaalsusega;
- ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks sotsiaalsetes suhetes (õpilane- õpetaja, õpilane-õpilane);
- edendatakse kehalist tegevust ja tervislikke eluviise nii koolitundides kui ka tunniväliselt;
- ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas konstruktiivsele kriitikale.

Füüsilise õppekeskkonna kujundamisel:

- tagatakse õppes kasutatavate rajatiste ja ruumide turvalisus ning vastavus tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- võimaldatakse kasutada eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatud õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid;
- tagatakse ruumide ja õppevara esteetiline väljanägemine;
- turvalisuse tagamiseks on välja töötatud tuleohutuseeskirjad ning kriisikäitumiskava;
- õppe ja kasvatus korraldamiseks on tagatud kaasaegsed õppeklassid, spordirajatised ja raamatukogud;
- õpilastele tagatakse kvaliteetne ning tervisekaitse eeskirjadele vastav koolilõuna.

Õppeaine kirjeldus

Õppe- ja kasvatusesmärgid Kunstiõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) suudab luua erinevaid kunstitöid, kasutades õpitud teadmisi ja oskusi, tunneb rõõmu kunstist ja sellega tegelemisest;
- 2) kasutab töövahendeid ja materjale sihipäraselt, ohutult ja säästvalt;
- 3) töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;
- 4) kirjeldab kunstitöid ning väljendab oma eelistusi ja arvamusi, kasutades (kunsti)oskussõnavara; väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 5) tunneb huvi kunstiteoste ja Eesti kunstipärandi vastu, väärtustab enda ja teiste inimeste loomingut.

I kooliaste

Õppetegevuse kirjeldus arenguperioodide kaupa

Õppetegevus 1.–2. klassis

1.–2. klassis on kunstiõpetuse peamine roll olla siduvaks õppeaineks, kinnistada käelise tegevuse ja eri meelte kaudu teistes õppeainetes omandatud teadmisi ja oskusi. Õpetusega taotletakse, et õpilane tahab ja julgeb end loominguliselt väljendada.

Juhtiv meel on selles vanuses taju. Õpilane täidab ülesandeid valdavalt koostegevuses eeskuju ja näidise järgi, omandatud oskuste piires ka suulise korralduse järgi. Erinevate vahendite kasutamise ja näitlikustamise kaudu kujuneb õpilastel vaatlus- ja võrdlemisoskus, areneb tähelepanu, nägemis-, kompimis- ja ruumitaju ning mootorika. Õpitakse kõikide meeltega tajuma objekte ja kujutisi enda ümber, õpitakse eristama värvusi ja erinevaid materjale. Mootorika arengut toetavad võimetekohaselt omandatavad maalimise, joonistamise, rebimise, lõikamise, liimimise, voolimise ja voltimise baasoskused.

Töö käigus areneb õpilaste kõne (kuulamine, suuliste lühikorralduste täitmine, suuline väljendusoskus), kuna õpilane saadab oma tegevust kõnega. Õpitakse töötama grupis ning jagama ühiskasutuses olevaid töövahendeid. Õpetaja suunamisel õpitakse valima eesmärgist lähtuvaid töövahendeid ja -võtteid; kujunevad korraharjumused ja oskused ning püsivus oma töö lõpule viimiseks.

Õpitulemused 1. klassis

Õpilane:

- 1) tunneb ära ja kasutab õpetaja juhendamisel erinevaid materjale ja vahendeid (nt paber, värvipliatsid, viltpliatsid, guašid, plastiliin, savi, looduslik materjal, voolimisalus, joonlaud jms);
- 2) tunneb ära ja nimetab õpitud värvusi;
- 3) joonistab šablooni või orientiiri abil lihtsamaid kujundeid, vajaduse korral õpetaja abiga;
- 4) rebib sirgjooneliselt, lõikab silma järgi ning sirgjoonelist kontuuri mööda paberitükke ja ribasid, vajaduse korral abi kasutades;
- 5) liimib liimipulgaga paberit, vajaduse korral abi kasutades;
- 6) voldib paberilehe pooleks ja/või neljaks, vajaduse korral abi kasutades;
- 7) voolib rullimise, veeretamise ja lamendamise teel lihtsamaid kujundeid ja esemeid, vajaduse korral õpetaja abiga;
- 8) hoolitseb õpetaja juhendamisel oma töökoha ja õppevahendite korrasoleku eest.

Õpitulemused 2. klassis

Õpilane:

- 1) tunneb ära, nimetab ja oskab õpetaja juhendamisel kasutada erinevaid materjale (paber, kartong, plastiliin, savi, looduslik materjal jms);
- 2) kasutab joonlauda sirgjoone tõmbamiseks;
- 3) järgib jõukohast mustri rütmi;
- 4) jälgib vastavalt võimetele pinna katmisel lihtsa kujutise kontuuri;
- 5) leiab paberilehel ja pildipinnal otsitava objekti/detaili, võrdleb 2–3 tajutava tunnuse (nt värvus, kuju, suurus) alusel näidiseid ja valminud kujutisi õpetaja suunamisel;
- 6) joonistab vabalt või šablooni abil kujundeid, lõikab neid välja, liimib ja täiendab neid, vajaduse korral abiga;
- 7) kujutab kõrvuti asetsevaid sarnaseid figuure väiksemana ja suuremana, vajaduse korral suunamisel või näidise abil;
- 8) kasutab omandatud voolimisvõtteid (veeretamine, rullimine, lamendamine, venitamine, pigistamine jms), vajaduse korral abiga;
- 9) täidab kunstiõpetuse ülesandeid koostegevuses suulise juhendamise järgi vastavalt oma võimetele ja omandatud oskustele, vajaduse korral eeskuju ja näidist kasutades, aga võimalikult palju loomingulist iseseisvust säilitades;
- 10) hoolitseb õpetaja suunamisel oma töökoha ja õppevahendite korrasoleku eest.

Õppetegevus 3.–5. klassis

3.–5. klassi õpilased õpivad arutlema, olulist teisejärgulisest eristama, esemeid eri põhimõtete järgi ühendama ja esemete eri tunnuseid üksteisest eristama, neid kunstitöodes kujutama. Õpilaste taju ja peenmotoorika arengut toetavad keerukamad ja pingutust nõudvad töövõtted – detailsemad joonistused, voolimistöed, lõikamine käärde ja/või paberinoaga, värvide segamine maalimisel jms. Ühistegevuses rakendavad õpilased õpetaja suunamisel omandatud õpioskusi, vajades seejuures pidevat meeldetuletamist ja kordamist. Järjepideva õpetuse tulemusena õpitakse oma tegevust kavandama ja kontrollima. Õpetaja juhendamisel omandatakse esmased digivahendite kasutamise oskused.

Õpitakse kirjeldama oma tööprotsessi, väärtustama oma ja kaaslaste töid ning erinevaid lahendusi. Õpetaja abiga teadvustatakse kunstilise tegevuse terapeutilisi omadusi oma emotsioonide kujutamisel.

Õpitulemused 3. klassis

Õpilane:

- 1) kasutab ohutult töövahendeid ja materjale;
- 2) kujutab elusolendeid ja eluta objekte neile iseloomulikul viisil;
- 3) märkab õpetaja suunamisel esemete ja figuuride detaile, täiendab vajaduse korral oma tööd;
- 4) oskab õpetaja juhendamisel materjalist lähtuvalt kasutada sobivaid töövahendeid ja töövõtteid (paberi rebimine, lõikamine ja voltimine; guašside, akvarellide, pastellide, kriitide jm joonistusvahendite kasutamine; savi või plastiliini voolimine eri võtetega);

- 5) täiendab mustri rütmi;
- 6) kujutab visuaalselt õpetaja suunamisel kujutatud põhilisi tunnuseid (väiksem-suurem, paksem-peenem, pikem-lühem jne) ja õpitud ruumisuhteid pildil (kõrval, ülal, all jne);
- 7) valmistab juhendamisel tähtpäevalisi ruumikaunistusi;
- 8) viib alustatud töö lõpule;
- 9) korrastab oma töökoha.

Õpitulemused II kooliastmes

Õpitulemused 4. klassis

Õpilane:

- 1) kasutab töös erinevaid materjale, sh taaskasutatavaid materjale;
- 2) mõistab töövahendite säästliku kasutamise vajalikkust ja oskab seda juhendamisel rakendada;
- 3) kujutab inimeste, esemete ja loodusobjektide peamisi iseloomulikke tunnuseid, väljendab kujutatava ja ka enda emotsioone;
- 4) segab põhivärvide II astme värvid (värvuste tabeli eeskujul);
- 5) kaunistab tähtpäevadeks ruumi; osaleb ühise keskkonna kujundamisel;
- 6) suudab töö tegemisel järgida lihtsat tööjuhendit (sh videojuhend) ja võrrelda oma tööd näidisega, vajaduse korral õpetaja abiga;
- 7) kirjeldab tööprotsessi, enda ja kaaslaste töid, väärtustab erinevaid lahendusi, vajaduse korral õpetaja abiga;
- 8) kasutab võimaluse korral erinevaid digivahendeid.

Õppetegevus 6.–7. klassis

6.–7. klassi õpilased suudavad meelde jätta lihtsamate töövõtete ja nende kasutamise järjekorda. Õpilased õpivad tööprotsessi kavandama. Kirjeldavad suunavate küsimuste abil, milline võiks olla planeeritava töö tulemus. Tööde valmimisel kommenteerivad õpilased oma töid ja annavad neile hinnangu.

Harjutamise tulemusena õpitakse kujutama inimest eri poosides, järgides proportsioone. Õpitakse tundma elementaarseid kujunduspõhimõtteid ning neid oma töös kasutama. Õpetaja suunamisel kasutatakse omandatud mõisteid, vesteldes lihtsamatel kunstiga seotud teemadel. Kunstiga seotult kujundatakse erinevate digivahendite ja -keskkondade kasutamise oskusi, sealhulgas ka autoriõigustega arvestamist.

Õpitulemused 5. klassis

Õpilane:

- 1) sooritab lihtsamaid töövõtteid videojuhendite järgi;
- 2) kasutab suunamisel õpitud tehnikaid kunstitööde loomisel ja lähiümbruse kujundamisel (stend, klassiruum, oma tuba, päeviku kaaned jne);
- 3) kujutab inimest ja muid elusolendeid liikumises;
- 4) väljendab kunstitöodes erinevaid emotsioone, kasutab selleks värve;
- 5) eristab külmi ja sooje värvusi, oskab juhendamisel toone helestada ja tumestada;
- 6) tõstab oma töödes esile ja võrdleb kujutatud tegelasi ja objekte suuruse, asukoha ning värvivaliku abil, vajaduse korral suunamisel;
- 7) väljendab osalise kattumise abil esemete ja figuuride paiknemist üksteise suhtes ees- ja tagapool, keskel;
- 8) võrdleb enda ja kaaslaste töid: leiab peamised tegelased/objektid, toob esile sarnasusi ja erinevusi;
- 9) osaleb vestlustes kultuuri ja kunsti teemadel.

Õpitulemused 6. klassis

Õpilane:

- 1) kasutab töövahendeid ja -materjale tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt, kasutab juhendamisel digivahendeid;
- 2) planeerib juhendamisel etteantud tööülesande protsessi ja teeb kavandi järgi valmis töö kas individuaalselt või gruppitööna, võimaluse korral projektiõppe raames;

- 3) töötab lihtsama videojuhendi järgi ja pildistab oma tööetappe ja/või valmis tööd;
- 4) kujutab temaatilistes töödes värvide abil tegevuse aega ja kohta;
- 5) väljendab kujutatava suuruse muutumise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool;
- 6) arvestab juhendamisel ja näidise abil inimese täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapiikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta;
- 7) kasutab juhendamisel lihtsamaid kujunduspõhimõtteid erinevate graafilise disainiga seotud tööde (logod, pakendid, nimed jms) loomisel;
- 8) tunneb ja oskab kasutada õpitud kunstialaseid mõisteid (skulptuur, maal, graafika jms);
- 9) väärtustab kunsti enda isikupära ja emotsioonide väljendusvahendina, väärtustab ka teiste loomingu.

Õpitulemused III kooliastmes

Õpitulemused 7. klassis

Õpilane:

- 1) leiab vaatluse ja võrdlemise teel kujutatava olulisi tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes;
- 2) oskab segada ja kasutab maalimisel värvide erinevaid toone;
- 3) oskab juhendamisel kasutada töös ühe-punkti-perspektiivi;
- 4) loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid;
- 5) kasutab digivahendeid ja digikeskkondi, vajaduse korral abiga;
- 6) oskab juhendamisel kombineerida omavahel erinevaid materjale, sh kollaažina;
- 7) tunneb ära ja liigitab vaadeldud kunstitöid (skulptuur, maal, arhitektuur, graafika);
- 8) mõistab originaali, reproduktsiooni ja võltsingu olemust (sh digikunstis) ning autoriõiguste olemust ja tähendust;
- 9) märkab ja kirjeldab kujunduselemente ümbritsevas keskkonnas.

Õppetegevus 8.–9. klassis

8.–9. klassi õpilased töötavad nii iseseisvalt kui ka rühmas, rakendavad õpetaja juhendamisel eelmistel aastatel omandatud teadmisi ja oskusi, valides ning kasutades sobivaid töövahendeid ja -võtteid. Süveneb oskus ise oma tööd kavandada, luua, viimistleda ning tulemust hinnata. Õpitakse leidma olulist aine- ja teemaalast teavet, eristama olulist teavet vähemolulisest. Kujuneb oskus käituda turvaliselt nii digitaalsetes kui ka füüsilistes keskkondades, arvestada ühiskondlike normide ja riskidega.

Õpetusega taotletakse, et õpilased oskaksid ja tahaksid end oma võimete piires kunstiliselt väljendada. Kujundatakse teadmist ja arusaamist kunstist kui hobist ja vaimse tervise toetajast.

Õpitulemused 8. klassis

Õpilane:

- 1) kavandab ja teostab suunamisel kunstitöö, valib selle valmistamiseks sobivad materjalid ja töövahendid;
- 2) oskab juhendamisel loomeprotsessis omavahel kombineerida erinevaid materjale ja tehnikaid (mixed-meedia, kollaaž, installatsioon);
- 3) leiab vaatluse ja võrdlemise teel inimese näoilmeid ja emotsioone kõige enam iseloomustavaid tunnuseid ning väljendab neid temaatilistes töödes;
- 4) kasutab juhendamisel kahe-punkti-perspektiivi;
- 5) eristab ja kasutab õpetaja suunamisel pildi maalimisel koloriiti, andmaks edasi pildil kujutatu õhkkonda, oskab seda kirjeldada, vajaduse korral abiga;
- 6) kasutab juhendamisel graafilise disaini võimalusi (kirjakunst, ornament, logo, pakendi disain) nii traditsiooniliste kui ka digitaalsete vahenditega, lähtudes kompositsiooni põhialustest;
- 7) tunneb erinevaid kultuurinähtusi ja kunstiliike: etenduskunst, tants ja liikumine, tarbekunst, animatsioon, performance, installatsioon, tänava- ja maastikukunst jne;
- 8) teeb omal valikul või õpetaja juhendamisel jõukohase pikkusega kirjaliku töö või esitluse kunstiliigi või kultuurinähtuse kohta individuaalselt või grupitööna;

9) suudab, vajaduse korral õpetaja suunamisel, valida sobivaid vahendeid oma loominguliste ideede teostamiseks, soovitatavalt ka koolivälistes keskkondades.

Õpitulemused 9. klassis

Õpilane:

- 1) kasutab õpitud tehnikaid, töövahendeid ja materjale, järgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid;
- 2) kasutab õpitud kujutamise, kujundamise ja esitlemise viise, sh digivahendeid, järgib autorikaitse reegleid;
- 3) oskab oma võimete kohaselt kujutada inimest eri vanuses, meeleolus, asendis, tegevuses ja keskkonnas, oskab juhendamisel ka naturist joonistada (nt visandada);
- 4) teab ja kasutab suunamisel peamisi kompositsiooni- ja proportsioonireegleid;
- 5) kirjeldab kunstiteoseid õpitud teadmiste ja oskuste piires, põhjendab oma eelistusi ja arvamusi;
- 6) teadvustab kultuurinähtuste ja erinevate kunstiliikidega seotud võimalusi vaba aja sisukaks veetmiseks nii tarbija kui ka loojana;
- 7) käitub füüsilistes ja digitaalsetes kultuurikeskkondades turvaliselt ja eetilisel, arvestab visuaalseid kujutisi luues autorsusega;
- 8) analüüsib kunsti erinevaid avaldumisvorme (sh meedia ja reklaam), seostab kunste ja kunsti teiste eluvaldkondadega ning ühiskonna muutustega, vajaduse korral abiga;
- 9) oskab anda hinnangut enda ja teiste loomingule ja seda põhjendada, vajaduse korral abiga;
- 10) on teadlik loomingulise tegevuse, sh kunsti terapeutilisest toimest.